

Яковлева Г.О. Магістерська дисертація

на тему:

«Дослідження методів контекстно-
залежного керування процесом
отримання знань»

Поняття контексту

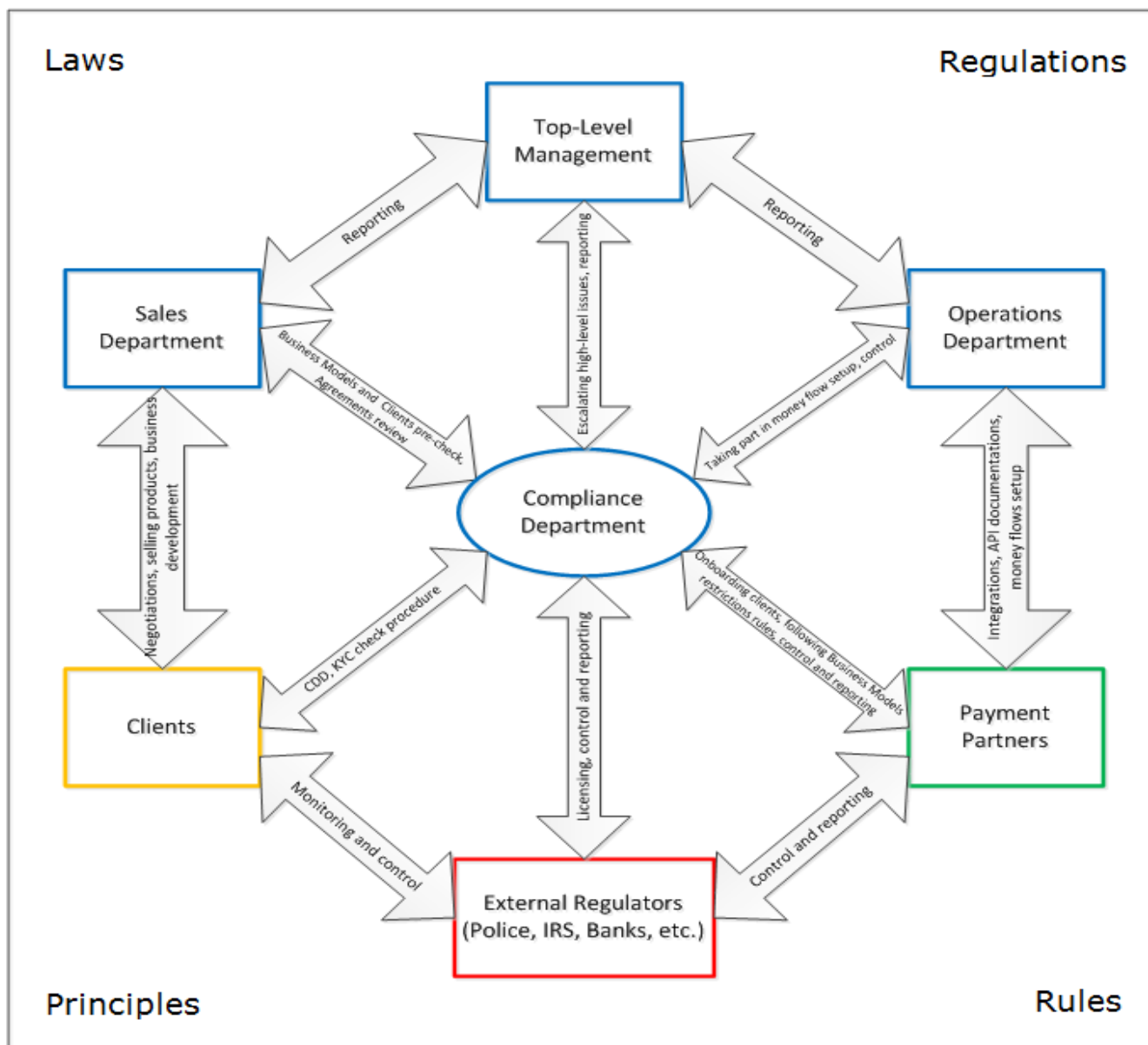
Загальне визначення:

- ❖ **Контекст** (від лат contextus – «з'єднання», «зв'язок») – закінчений уривок письмової або усної мови (тексту), загальний зміст якого дозволяє уточнити значення окремих слів, що входять до нього, пропозицій, і т. п.
- ❖ **Контекстуальність** (обумовленість контекстом) – це умова осмисленого вживання тієї чи іншої конкретної мовної одиниці в мові (письмовій або усній), з урахуванням її мовного оточення і ситуації мовного спілкування.

Визначення в розділі штучного інтелекту:

- ❖ Під контекстом розуміється **область, в межах якої набувалися знання** і, отже, в межах якої їх можна вважати достовірними.
- ❖ Контекстом вважається **частина бази знань, яка бере участь у процесі логічного висновку, вирішенні деякого завдання.** Контекст звужує області баз даних або баз знань, формуючи області зі значущою в даній ситуації інформацією.

Функціональна схема роботи Compliance департаменту

Мета дослідження

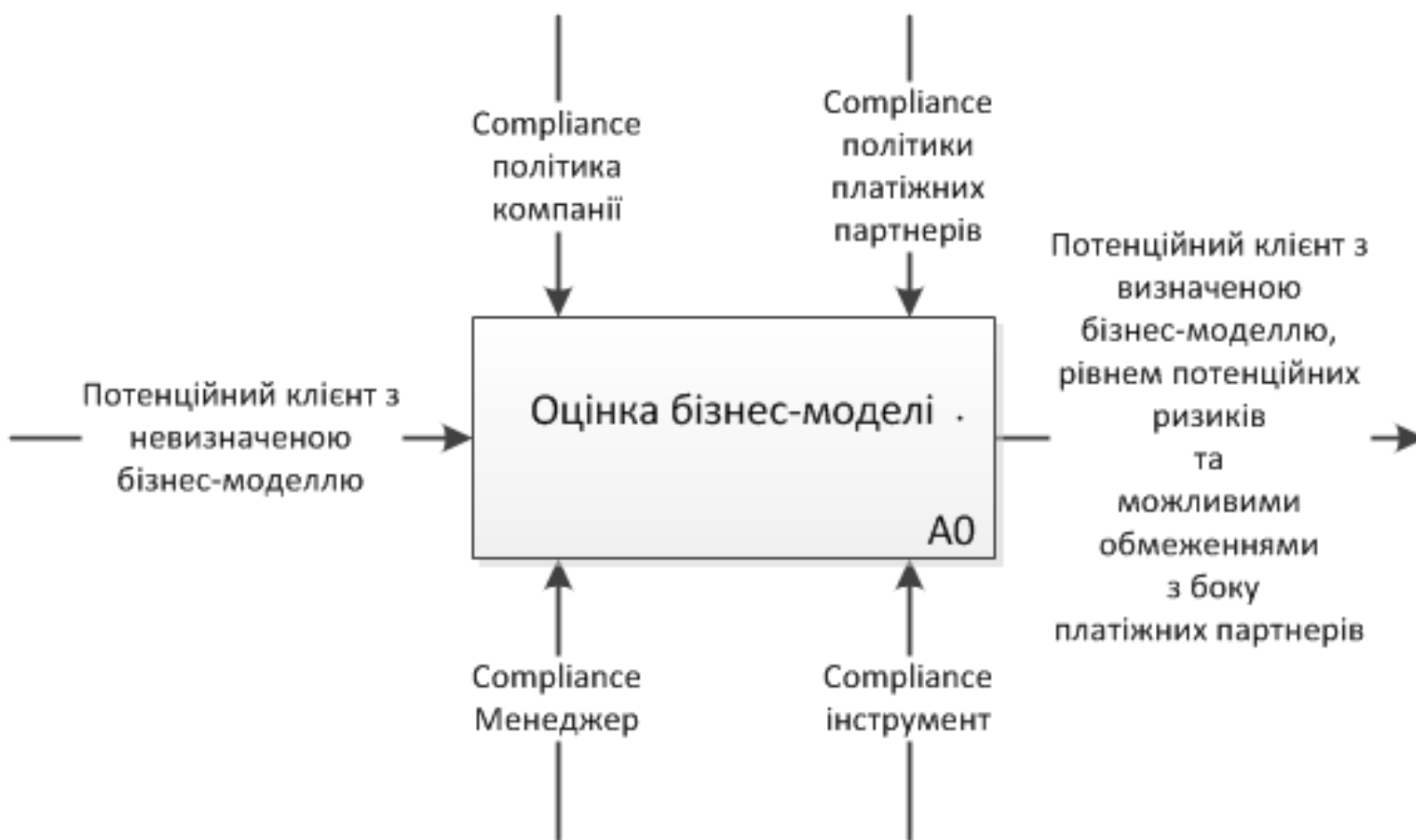
- ❖ змоделювати базу знань та розробити відповідну онтологічну модель у контексті роботи Compliance менеджера для вирішення задачі класифікації бізнес-моделей, визначення їх рівнів ризику та можливості співпраці і використання певних платіжних методів;
 - ❖ автоматизувати процес узгодження договорів про співпрацю в роботі Compliance менеджера.
-

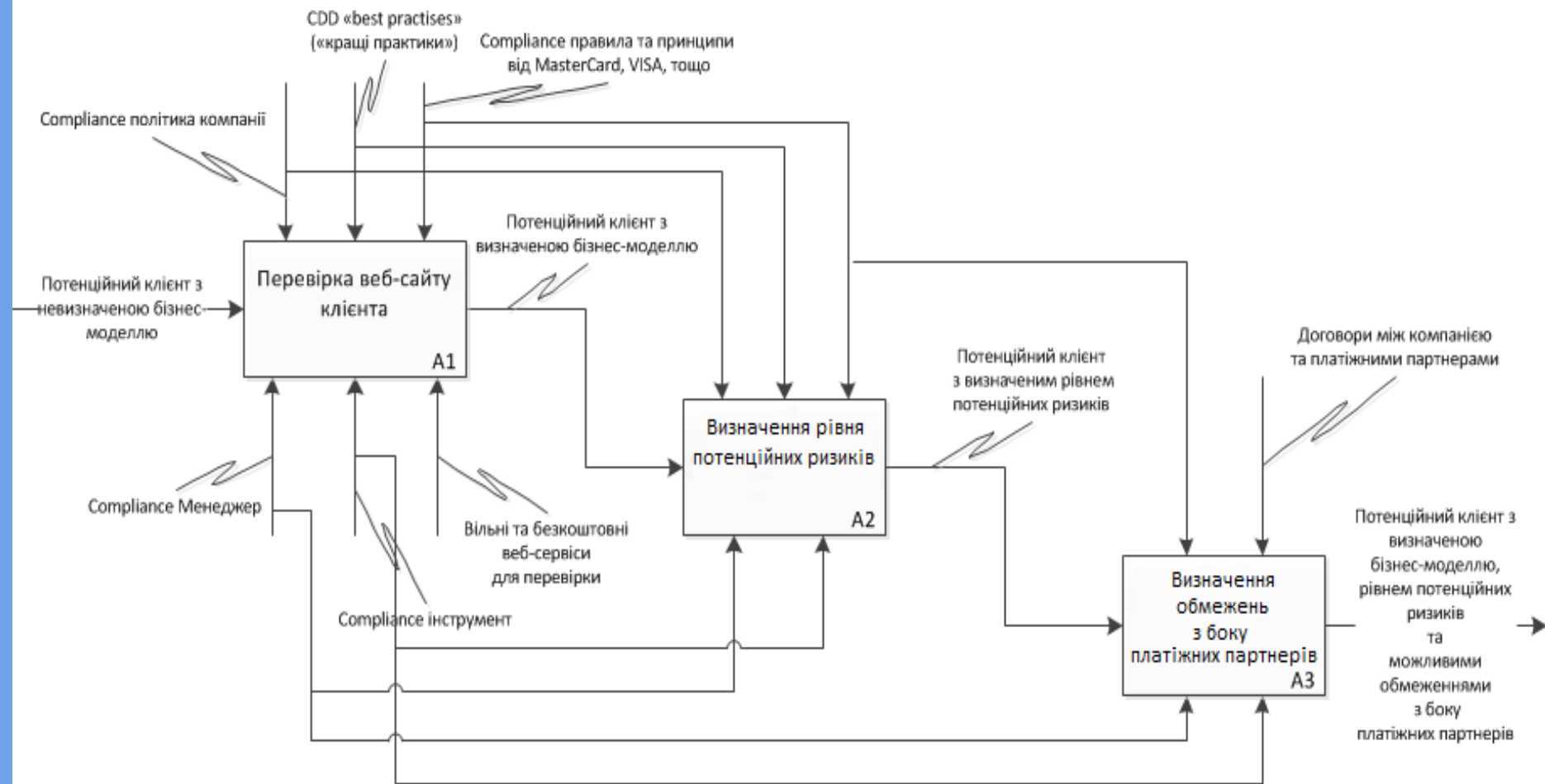
Задачі

- ❖ розглянути види знань, їх представлення та процес управління знаннями;
 - ❖ виконати системний аналіз предметної області – роботи Compliance менеджера;
 - ❖ провести порівняльний аналіз інструментів для розробки онтологій та обрати серед них найбільш зручний для подальшої розробки онтології;
 - ❖ розробити онтологію на основі обраного Compliance процесу: Оцінка бізнес-моделі;
 - ❖ провести порівняльний аналіз систем з підтримкою автоматизації документообігу та обрати доцільний інструментарій для розробки СЕД;
 - ❖ побудувати діаграми бізнес-процесу, змодельювати структуру БД для СЕД;
 - ❖ автоматизувати бізнес-процес узгодження договорів про співпрацю на основі організаційної структури даної ІТ компанії.
-

Процес оцінки бізнес-моделі

Процес оцінки бізнес-моделі

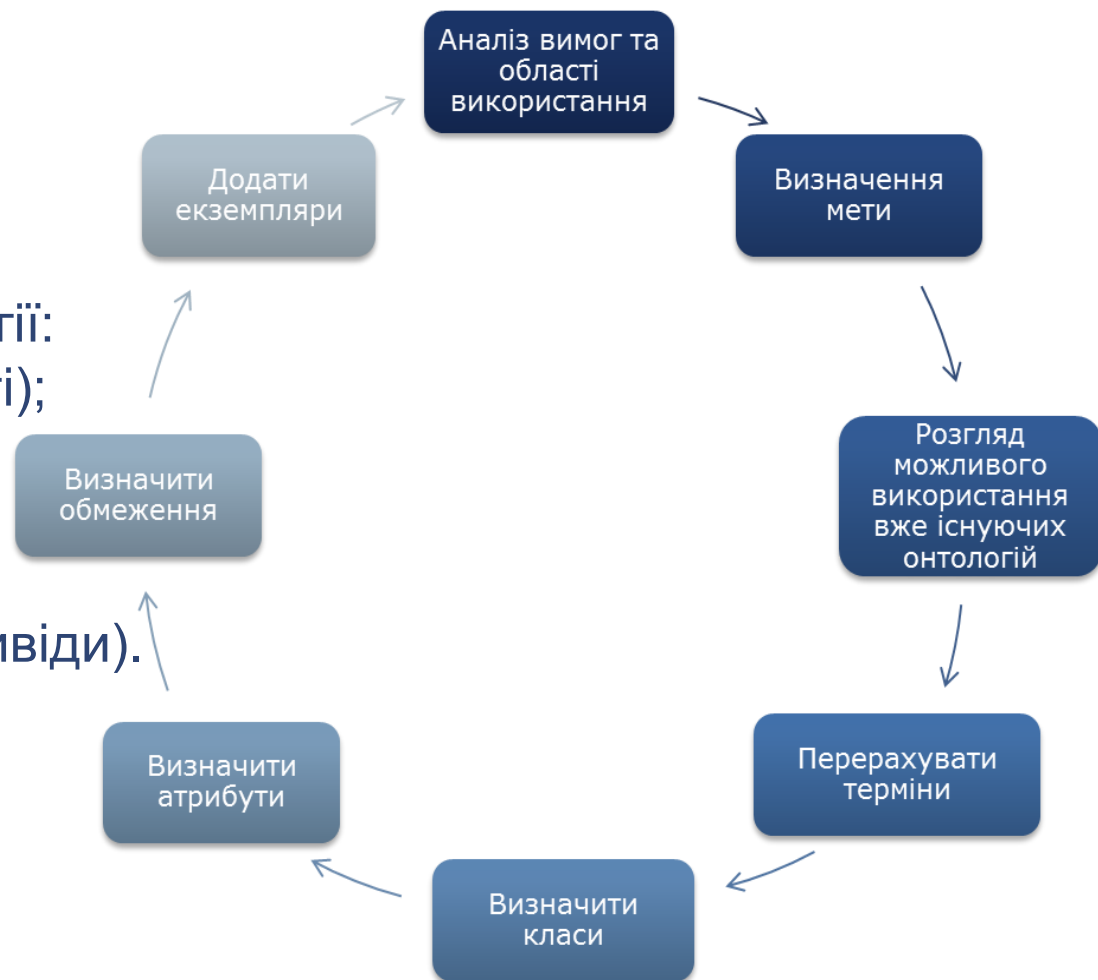

Онтологія і цикл її розробки

Онтологія - це формальна специфікація узгодженої концептуалізації.

Основні **компоненти** онтології:

- класи (або поняття, сутності);
- відносини (або властивості, атрибути, слоти);
- обмеження;
- екземпляри класів (або індивіди).

Порівняльна характеристика редакторів онтологій

Назва редактора	Розробник	URL	Стислий опис	Формалізми, мови, формати	Доступність
OilEd	IMG, University of Manchester	www.oiled.man.ac.uk	Desktop. Розробка онтологій, підтримка логічного висновку	DAML+OIL	Відкритий
OntoEdit	Ontoprise	http://www.ontoknowledge.org/tools/ontoedit.shtml	Desktop. Розробка та підтримка онтологій	F-Logic, RDFS, OIL, OXML	Відкритий
Ontolingua	KSL, Stanford University	http://www.ksl.stanford.edu/software/ontolingua/	Web-based. Спільна розробка онтологій	OKBC, KIF	Відкритий
OntoSaurus	ISI, University of Southern California	http://www.isi.edu/isd/ontosaurus.html	Web-браузер баз знань на мові LOOM	LOOM	Відкритий
Protégé	SMI, Stanford University	http://protege.stanford.edu/	Web-based та Desktop. Створення і перегляд онтологій	JDBC, UML, XML, XOL, SHOE, RDF/RDFS, DAML+OIL, OWL	Відкритий
WebODE	Ontology Group, Polytechnic of Madrid	http://webode.dia.fi.upm.es/WebODEWeb/index.html	Web-based та аплети. Створення онтологій за допомогою методології Methontology	F-Logic, LOOM, Ontolingua	Відкритий
WebOnto	KMI, Open University	http://kmi.open.ac.uk/projects/webonto/	Аплети. Багатокористувальницька розробка онтологій	OCML	Відкритий

Інтерфейс Protégé.

Анотація та метрики розроблюваної онтології

The screenshot displays the Protégé ontology editor interface for the **BusinessModelsOntology**. The browser address bar shows the URL: <http://www.semanticweb.org/аня/ontologies/2015/4/BusinessModelsOntology>. The interface includes a menu bar (File, Edit, View, Reasoner, Tools, Refactor, Window, Help) and a toolbar with navigation and search options.

Ontology header:

- Ontology IRI:** <http://www.semanticweb.org/аня/ontologies/2015/4/BusinessModelsOntology>
- Ontology Version IRI:** e.g. <http://www.semanticweb.org/аня/ontologies/2015/4/BusinessModelsOntology/1.0.0>

Annotations:

- comment:** This ontology is created to classify existing Business Models and to use them for decision making by the Compliance Manager.
- label:** Business Models Ontology

Ontology metrics:

Metrics	
Axiom	282
Logical axiom count	220
Class count	20
Object property count	2
Data property count	5
Individual count	35
DL expressivity	AL+(D)

Class axioms	
SubClassOf axioms count	16
EquivalentClasses axioms count	0
DisjointClasses axioms count	0
GCI count	0
Hidden GCI Count	0

Object property axioms:

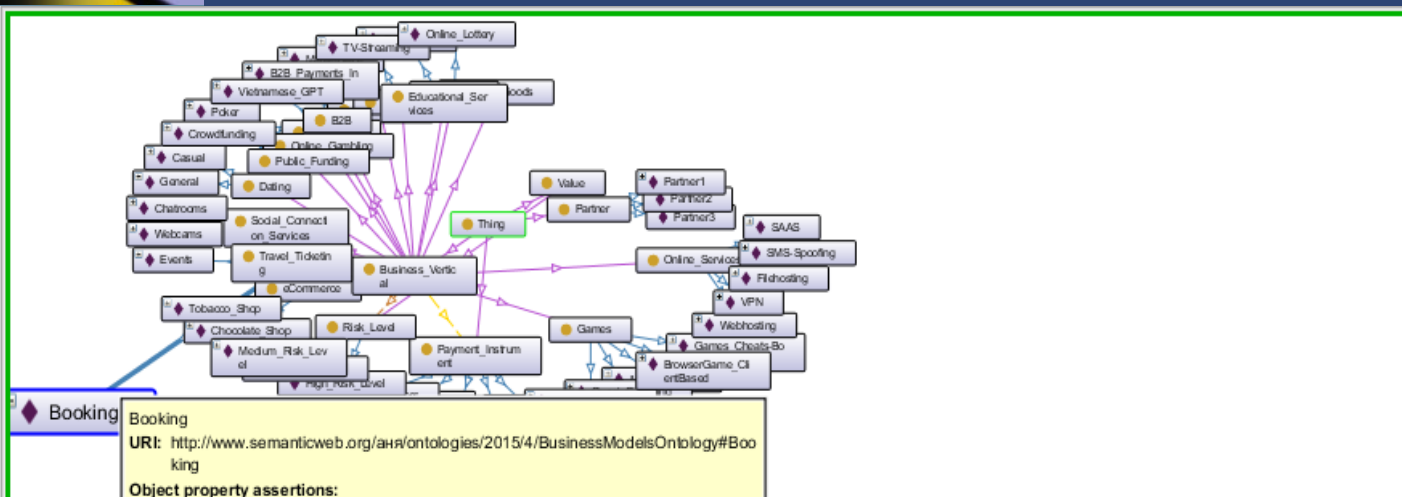
Ontology imports: [Ontology Prefixes](#) [General class axioms](#)

Imported ontologies:

- Direct Imports:** +
- Indirect Imports:**

Reasoner active Show Inferences

Приклад: дані про бізнес-модель Booking, що є екземпляром підкласу Travel_Ticketing та її взаємозв'язки

Booking

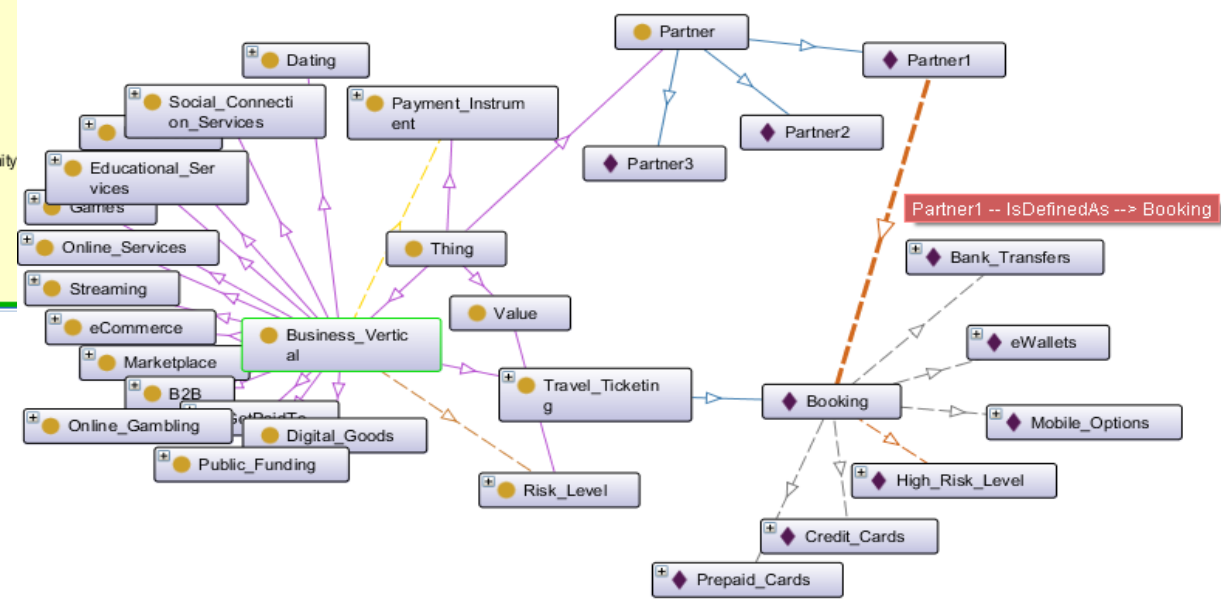
URI: <http://www.semanticweb.org/ан/ontologies/2015/4/BusinessModelsOntology#Booking>

Object property assertions:

- Booking IsAllowedToUse Prepaid_Cards
- Booking IsAllowedToUse Credit_Cards
- Booking IsAllowedToUse Bank_Transfers
- Booking IsDefinedAs High_Risk_Level
- Booking IsAllowedToUse eWallets
- Booking IsAllowedToUse Mobile_Options

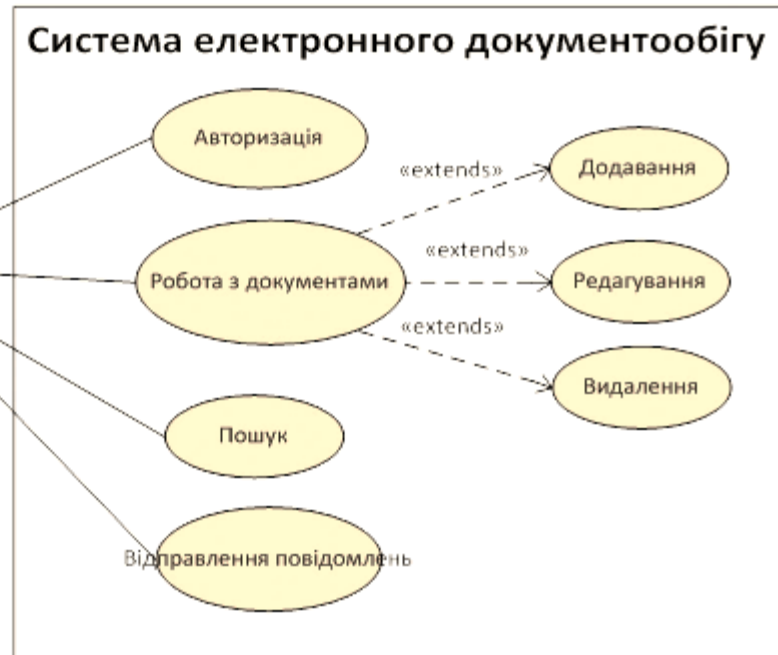
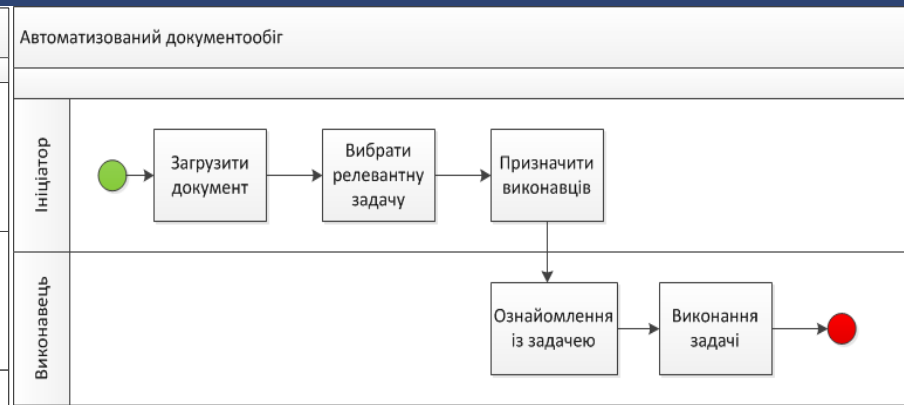
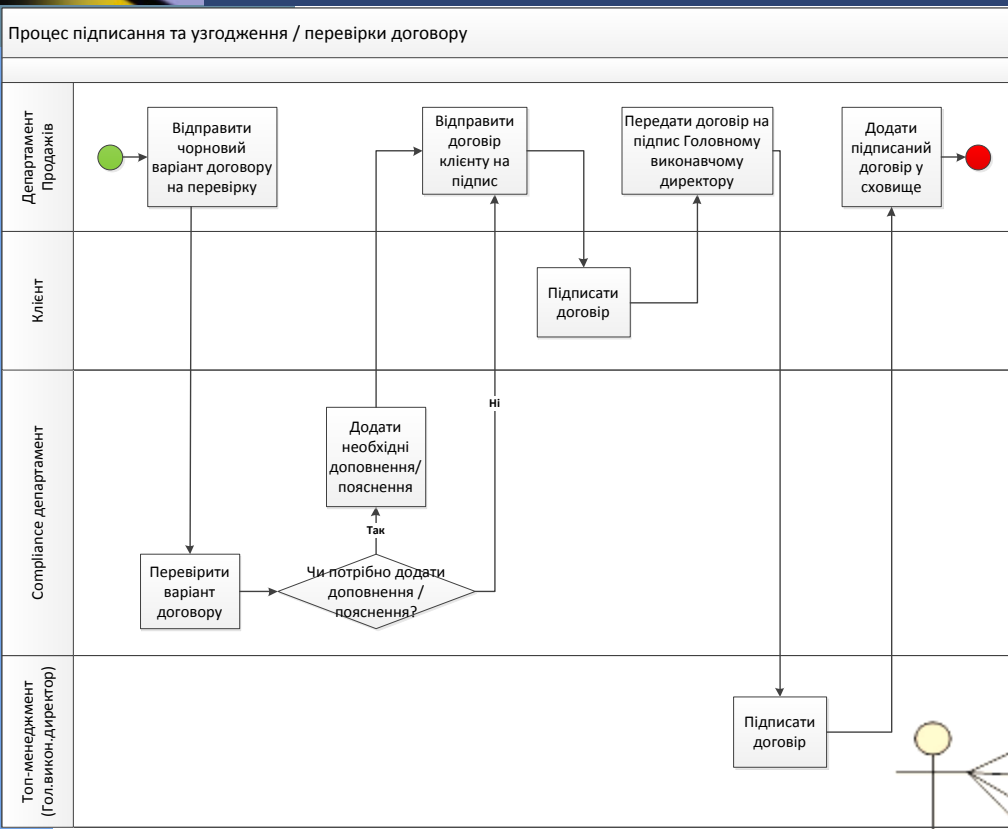
Data property assertions:

- Booking BusinessModelDescription "Web resources provide the functionality to book the following services:
 - apartment;
 - tickets;
 - car rentals;
 - etc."^string
- Booking BusinessModelAcceptance true

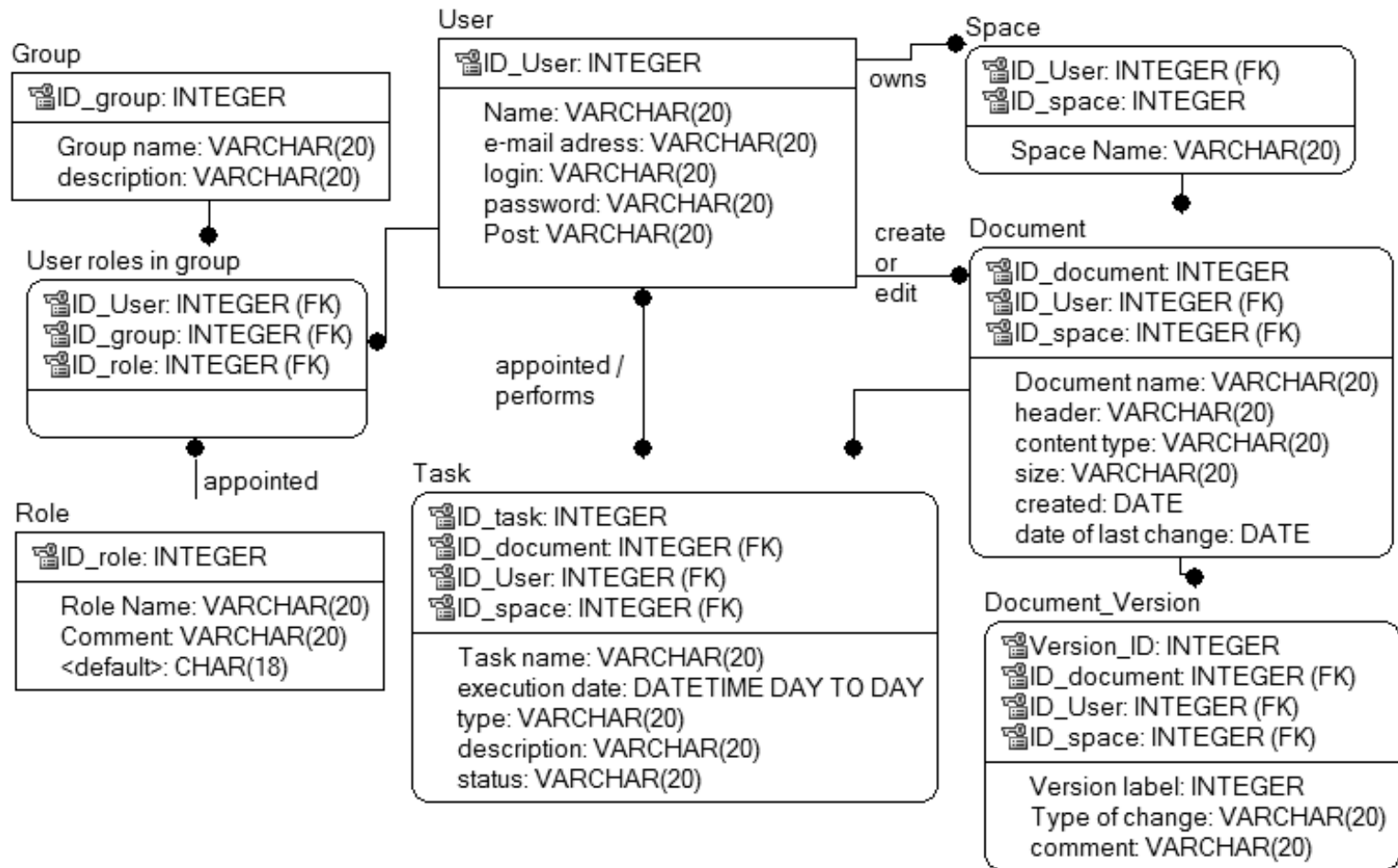

Бізнес-процеси узгодження договору: існуючий та автоматизований.

Діаграма прецедентів використання СЕД

Логічна модель даних СЕД

Интерфейс Alfresco: бизнес-процесс проверки договора

Диалоговое окно добавления контента

Данное диалоговое окно помогает добавить контент в пространство.

'Agreement №37613.doc' успешно передан.

Переданный контент

Agreement №37613.doc

Общие свойства

Имя:

Тип:

Кодировка:

Тип контента:

Другие свойства

Примененные к этому контенту правила могут потребовать ввода дополнительной информации.

Мастер запуска бизнес-процесса Отправить документы для проверки

Этот мастер поможет запустить расширенный бизнес-процесс для элемента в репозитории.

Шаги

1. Выберите бизнес-процесс
2. Параметры бизнес-процесса
3. Сводка

Параметры бизнес-процесса

Выберите параметры бизнес-процесса

Свойства

Общее

Описание:

Приоритет проверки:

Срок проверки:

Пользователи и их роли

1. Поиск и выбор элементов.

Administrator [admin]
Alice Beecher [abeecher]
Mike Jackson [mjackson]
Анатолий Горлов [Горлов Ф Я]

Рецензенты:

2.

Выбранные элементы

Имя

Ирина Кононцева [Кононцева И Е]

Светлана Муравская [Муравская С В]

Вера Щепетнёва [Щепетнёва В В]

Параметры проверки

Требуемый процент утверждения:

Моя Alfresco

Моя домашняя страница Alfresco

Настройте этот вид и создайте личную домашнюю страницу Alfresco

Мои запланированные задачи

Описание	Тип	Идентификатор	Создано	Срок	Статус	Приоритет	Действия
Проверить договор для клиента №37613.	Проверить	478	10 Май 2015 12:45	12 Май 2015	Not Yet Started	Средний	Удалить Изменить

Стр. 1 из 1

Мои задачи

Назначенные задачи **Со сроком сегодня** Следующие 7 дней

Без срока выполнения **Просроченные**

Проверить договор для клиента №37613. (Проверить) (Due 12.05.2015)

Статус: Not Yet Started
Приоритет: 2
Дата начала: 12.05.2015
Завершено: 0%

Проверить договор для клиента №37613.
Agreement №37613.doc

Задача выполнена

Висновок

- проведено системний аналіз предметної області, побудовано формальні моделі знань Compliance менеджера і зв'язано їх з моделями контексту діяльності підприємства;
 - запропоновано структуру бази знань у вигляді онтології, як новий підхід до управління знаннями у обраній ІТ компанії для імплементації та безпосереднього застосування її у реальному процесі роботи Compliance менеджера;
 - розроблено прототип автоматизованої системи документообігу в роботі Compliance менеджера;
 - як результат - удосконалення Compliance бізнес-процесів.
-

Дякую за увагу!

